

Sygn. akt I C 969/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Donata Nowocień - Pluta

Protokolant: Anna Ogrodnik

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2023 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. M., S. M.

przeciwko W. N.

o zapłatę kwoty 129.230,31 zł

I. zasądza od pozwanego W. N. łącznie na rzecz powodów Z. M. i S. M. kwotę 129.230,31 zł (sto dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści złotych trzydzieści jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2017 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 11.979 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt 969/21

UZASADNIENIE

Powodowie Z. M. i S. M. domagali się zasądzenia od pozwanego W. N. kwoty 129 230,31 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 16 października 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie podali, że w dniu 20 grudnia 2014 r. pozwany zaciągnął kredyt inwestycyjny w (...) Bank S.A. na kwotę 119 955,01 zł. Powodowie zgodzili się na poręczenie powyższego zobowiązania. W związku z niewykonywaniem przez pozwanego zobowiązania w postaci spłaty rat kredytu pismem z dnia 9 listopada 2016 r. (...) Bank S.A. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej i wezwał poręczycieli do spłaty zadłużenia. Cała kwota stała się wymagalna po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia umowy kredytu. Powodowie wskazali, iż spłacili kredyt w łącznej wysokości 129 230,31 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, jednocześnie potwierdzając, iż zaciągnął zobowiązanie kredytowe w (...) Bank S.A., które zostało poręczone przez powodów. Podał także, że powodowie mieli spłacić jego zobowiązanie kredytowe dochodzone pozwem na skutek wiążącej strony umowy.

Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo w przeważającej części.

Pozwany w apelacji zaskarżył wyrok w całości i wniósł o jego uchylenie i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany uzasadnił, że zgodnie z wiążącą strony umową wybudował z własnych środków finansowych dom powodów za łączną kwotę nakładów 101.162 zł, ponadto wykonywał na ich rzecz dodatkowe prace. Powodowie mieli zwrócić poniesione przez niego nakłady, lecz z braku środków nie uczynili tego. Wobec tego strony umówiły się, że powodowie poręczą pozwanemu zaciągnięty przez niego kredyt. Pozwany miał spłacić tylko jego część, w wysokości, którą spłacił, zaś pozostałą część mieli spłacić powodowie, była to kwota dochodzona pozwem. Pozwany skutecznie potrącił wierzytelność w wysokości 129.230, 31 zł, a w konsekwencji roszczenie powodów wygasło. Sąd pierwszej instancji nie wziął tego pod uwagę.

Sąd Apelacyjny we(...) uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Sąd ten uzasadnił, że sąd pierwszej instancji nie zbadał, czy zobowiązanie pozwanego wobec powodów w ogóle powstało z uwagi na wcześniejsze uzgodnienia stron lub czy wygasło na skutek dokonania potrącenia. Pozwany podnosił, że

- poczynił nakłady na nieruchomości powodów w wysokości 101.162 zł w postaci wybudowania budynku mieszkalnego, co miało zostać rozliczone poprzez spłatę przez powodów kredytu bankowego, za który poręczyli,

- podniósł zarzut potrącenia wierzytelności wzajemnej w wysokości 129.230, 31 zł.

Pozwany wskazał, że strony związane były więcej niż jedną więzią zobowiązaniową, przedstawił twierdzenia i wnioski dowodowe, które nie zostały rozpoznane, wobec czego orzekł, jak w sentencji.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony wiązały więzy rodzinne, pozwany W. N. był mężem siostry powoda Z. M.. Strony pozostawały w bliskich relacjach.

Dowód:

Zeznania powoda Z. M. k. 329,

Zeznania powódki S. M. k. 329,

Zeznania pozwanego W. N. k. 329.

Pod koniec 2010 r. powodowie postanowili wyremontować zakupiony wcześniej dom mieszkalny, prace rozpoczęły się w wiosną 2011 r. Powodowie posiadali oszczędności zgromadzone wcześniej w łącznej wysokości około 150.000 zł (w złotych i dolarach amerykańskich), ponadto powód pracował na kolei, gdzie otrzymywał 3.500 zł, powódka pracowała i zarabiała około 4.000 zł. Powodowie sprzedali w maju 2011 r. inną nieruchomość za kwotę 150.000 zł.

Dowód:

Umowa sprzedaży k. 230 – 223,

Zeznania powoda Z. M. k. 329,

Zeznania powódki S. M. k. 329.

Powodowie zwrócili się do pozwanego, aby zorganizował prace związane z remontem domu, który kupili w Ś., znalazł pracowników, kupił materiały budowlane i nadzorował prace budowlane. W zamian za swe czynności pozwany miał otrzymać zapłatę. Powód przekazał pozwanemu przed rozpoczęciem prac kwotę 50.000 zł, za którą miał nabyć materiały budowlane i opłacić pracowników. Po wyczerpaniu środków pozwany informował o tym powodów, który

przekazywali mu kolejne środki pieniężne. Strony nie sporządzały umowy na piśmie, nie kwitowały też odbioru środków pieniężnych. W czerwcu 2011 r. powód przekazał pozwanemu 6.500 zł i 5.000 zł na zakup okien i dachówek. W lipcu 2011 r. powód przekazał pozwanemu kwotę 15.000 zł. Pozwany zatrzymywał dla siebie 1.500 zł – 2.000 zł miesięcznie za wykonywane czynności i koszty zakupu benzyny, na co powodowie się godzili. Dnia 30 sierpnia 2011 r. powód przekazał pozwanemu kwotę 20.000 zł i dnia 19 września 2011 r. – 10.000 zł. Na początku grudnia 2011 r. powodowie przekazali pozwanemu kwotę 5.000 zł. Ponadto w czasie prowadzonych prac pozwany otrzymywał od powodów kwoty po 200 zł – 500 zł na drobne wydatki, łącznie około 8.000 zł – 10.000 zł.

Dowód:

Faktura Vat k. 228,

Zeznania świadka K. W. k. 255,

Zeznania świadka R. M. k. 259,

Zeznania świadka G. W. k. 261,

Zeznania powoda Z. M. k. 329,

Zeznania powódki S. M. k. 329,

Częściowo zeznania pozwanego W. N. k. 329.

Strony rozliczyły się w pełni z prowadzonego remontu. Nie było między nimi nieporozumień w tym przedmiocie. Powodowie sprzedali wyremontowaną nieruchomość.

Dowód:

Zeznania powoda Z. M. k. 329,

Zeznania powódki S. M. k. 329.

Pozwany prowadził działalność gospodarczą i chciał nabyć przemysłową suszarkę do drewna, aby sprzedawać drewno wysuszone. Pozwany posiadał odpowiednie środki pieniężne, a także działki budowlane, nie chciał jednak, aby stanowiły one zabezpieczenie kredytu, ponieważ zamierzał je sprzedać. Pozwany poprosił powodów, aby poręczyli mu kredyt zaciągnięty na zakup suszarki do drewna, na co powodowie się zgodzili.

Dowód:

Zeznania powoda Z. M. k. 329,

Zeznania powódki S. M. k. 329,

Częściowo zeznania pozwanego W. N. k. 329.

W dniu 10 grudnia 2014 r. pozwany zawarł umowę o kredyt inwestycyjny na zakup przemysłowej suszarki do drewna z (...) Bank S.A. opiekujący na kwotę 119 955,01 zł.

Dowód:

umowa o kredyt inwestycyjny z dnia 10.12.2014 r. k.7-14.

W tym samym dniu powodowie zawarli z (...) Bank S.A. umowę poręczenia nr DK(...) w celu zabezpieczenia spłaty wierzytelności przysługujących Bankowi z tytułu zaciągniętego przez pozwanego kredytu. Prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu stanowiła hipoteka zwykła w kwocie 203 923,52 zł ustanowiona na nieruchomości dla

której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...), a która była własnością powodów, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych na minimalną sumę zabezpieczenia 200 000 zł na powyższej nieruchomości oraz oświadczenie powodów o poddaniu się egzekucji do kwoty 203 923,52 zł.

Dowód:

umowa poręczenia nr DK(...) z dnia 10.12.2014 r. k. 16-17,

oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 18-19.

Pismem z dnia 9 listopada 2016 r. (...) Bank S.A. wypowiedział umowę kredytu zawartą z pozwanym, na skutek niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy kredytu, w szczególności nieterminowym regulowaniem przez pozwanego zobowiązań wobec banku i wezwał powodów, jako poręczycieli do spłaty zadłużenia. Po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia umowy kredytu cała kwota w wysokości 107 460,32 wraz z należnymi odsetkami stała się wymagalna.

Dowód:

wypowiedzenie umowy kredytowej z dnia 9.11.2016 r. k.15.

W grudniu 2016 r. powodowie rozpoczęli spłatę zadłużenia. Wpłacając kolejno kwoty w wysokości: 22 grudnia 2016 r. – 10 285,10 zł, 13 marca 2017 r. – 4 739,05 zł, 4 kwietnia 2017 r. – 4 127,00 zł, 18 maja 2017 r. – 1 967,59 zł, 28 czerwca 2017 r. – 2 025,54 zł, 20 lipca 2017 r. – 1 967,00 zł, 16 sierpnia 2017 r. – 104 119,03 zł, łącznie spłacając kwotę w wysokości 129 230,31 zł.

Dowód:

kserokopie przelewów k. 20-26,

dyspozycja całkowitej przedterminowej spłaty kredytu z dnia 17.08.2017 r. k. 27-28.

W dniu 29 sierpnia 2017 r. (...) Bank S.A. w związku z całkowitą spłatą kredytu przez powodów wyraził zgodę na wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej nr (...) wraz ze wszystkimi odnoszącymi się do niej wpisami dodatkowymi.

Dowód:

pismo (...) Bank S.A. zawierające zgodę na wykreślenie hipoteki k. 29.

Pismem z dnia 16 października 2017 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 129 230, 31 zł tytułem dokonanej przez nich spłaty kredytu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 października 2017 r.

Dowód:

wezwanie do zapłaty z dnia 30.10.2017 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 30-33.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dołączone do akt dokumenty, którym dał wiarę w całości. Ustalenia uzupełniły zeznania świadków i stron, przy czym Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, w których twierdził, że wykonywał prace związane z remontem nieruchomości powodów na własny koszt, co wynikać miało z umowy ustnej pomiędzy stronami. Przede wszystkim okoliczność ta nie została potwierdzona żadnym dowodem, przedłożony przez pozwanego zeszyt, w którym dokonywał zapisków odnośnie wydatkowanych kwot i dat nie wskazuje w żadnym razie, aby kwoty tam wskazane pochodziły od pozwanego i aby stanowiły dług powodów. W zeszycie zawarte są stwierdzenia sprzeczne ze sobą i tymi twierdzeniami pozwanego. Wskazać na przykład należy, że znajdują się tam kwoty wypłacanego przez pozwanego wynagrodzenia, a więc kwoty te musiały pochodzić od powodów, jak również kwoty, które mają być dopłacone przez powodów. Na pewno wpisy zawarte w zeszycie nie pozwalają na przyjęcie, że pozwany poczynił

nakłady na nieruchomości powodów w wysokości 101.162 zł, jakkolwiek powodowie nie kwestionowali, że taka kwota mogła być wydatkowana, jednak pochodziła ona wyłącznie z ich majątku. Ponoszenie kosztów remontu przez powodów pokrywa się także z zasadami doświadczenia życiowego i logicznym rozumowaniem. Trudno przyjąć, że pozwany nie tylko prowadził prace remontowe w imieniu powodów, ale dodatkowo ponosił za nich koszty, zaś po zakończeniu prac przez kilka lat nie domagał się zwrotu poczynionych nakładów, nie znajduje się w aktach żaden dokument w postaci wezwania do zapłaty, czy chociażby luźnej wzmianki o zadłużeniu. Zresztą sam pozwany zeznał, że nie wzywał konsekwentnie powodów do zapłaty. Wskazał on przy tym, że powodowie zwlekali z zapłatą, chociaż jak wynika z zebranego materiału dowodowego ich sytuacja materialna była bardzo dobra i na pewno posiadali środki na pokrycie ewentualnego długu wobec pozwanego. Podkreślić też należy, że sytuacja materialna powodów w chwili wykonywania prac remontowych była również bardzo dobra, powodowie dysponowali oszczędnościami, stałymi wynagrodzeniami, dodatkowo sprzedali w maju 2011 r. nieruchomości. Nie musieli też podejmować prac remontowych, ponieważ remontowana nieruchomości nie stanowiła ich miejsca zamieszkania. To wszystko wskazuje, że jako nieprawdopodobne i nielogiczne jawią się twierdzenia pozwanego o poczynieniu nakładów na nieruchomości powodów.

Tak samo Sąd potraktował zeznania pozwanego, w których twierdzi, że poręczenie zaciągniętego przez niego kredytu przez powodów miało na celu zwolnienie się ich z długu, wynikającego z poczynionych przez niego nakładów. Znowu brakuje dowodu, który by na to wskazywał. Ponadto pozwany do czasu zaprzestania spłat rat kredytu spłacił część kredytu, która przewyższała wysokość wskazywanych przez niego nakładów, co trudno pogodzić z racjonalnym gospodarowaniem i logicznym działaniem.

Sąd oddalił dowód z zeznań świadka J. O., jako niemożliwy do przeprowadzenia na skutek braku wskazania adresu.

Sąd zważył, co następuje:

powództwo należało uwzględnić w przeważającej części.

Powodowie wykazali swoje roszczenie zarówno, co do zasady, jak i wysokości.

Zgodnie z art. 518 §1 k.c. osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty jeżeli płaci cudzy dług, za który jest odpowiedzialna osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, jeżeli przysługuje jej prawo, przed którym spłacona wierzytelność ma pierwszeństwo zaspokojenia, jeżeli działa za zgodą dłużnika w celu wstąpienia w prawa wierzyciela; zgoda dłużnika powinna być pod nieważnością wyrażona na piśmie, jeżeli to przewidują przepisy szczególne.

W niniejszej sprawie powodowie na podstawie umowy z dnia 10 grudnia 2014 r. poręczyli pozwanemu kredyt inwestycyjny w łącznej wysokości 119 955,01 zł. Na skutek nie spłacania zaciągniętego zobowiązania (...) Bank S.A. w dniu 9 listopada 2016 r. wypowiedział umowę kredytową w stosunku do pozwanego, wzywając jednocześnie powodów, jako poręczycieli do spłaty zadłużenia. Powodowie do dnia 16 sierpnia 2017 r. spłacili całe zadłużenie w łącznej wysokości 129 230,31 zł.

Biorąc pod uwagę całokształt przedstawionego materiału dowodowego, przede wszystkim dokument w postaci umowy poręczenia, wypowiedzenia umowy przez (...) Bank S.A. w stosunku do pozwanego, dokumenty związane ze spłatą dochodzonej wierzytelności, z których jednoznacznie wynika, iż powodowie dokonali całkowitej spłaty zadłużenia, a także wezwania pozwanego przez powodów do zapłaty, Sąd uznał, że dochodzone roszczenie jest zasadne oraz wykazane w sposób wystarczający, zarówno, co do zasady, jak i wysokości.

Pozwany nie wykazał, że poczynił nakłady na nieruchomości powodów w wysokości 101.162 zł w postaci wybudowania budynku mieszkalnego, co miało zostać rozliczone poprzez spłatę przez powodów kredytu bankowego, za który poręczyli, jak również, że posiadał wierzytelność wzajemną w wysokości 129.230, 31 zł, którą skutecznie potrącił z wierzytelnością powodów.

Pozwany nie przedstawił żadnego skutecznego dowodu, zaprzeczającemu żądaniu powodów, ograniczając się jedynie do nieuzasadnionych twierdzeń zawartych w odpowiedzi na pozew i kolejnych pismach.

Sąd zasądził odsetki od dnia 31 października 2017 r. do dnia zapłaty nie zaś jak wnosili powodowie od dnia 16 października 2017 r. Powyższe wynika z faktu, iż powodowie w wezwaniu do zapłaty z dnia 16 października 2017 r. wskazali, że zapłata zobowiązania przez pozwanego ma nastąpić do dnia 30 października 2017 r., a więc pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 31 października 2017 r. Biorąc pod uwagę powyższe powództwo w zakresie żądanych odsetek od dnia 16 października 2017 r. należało oddalić (punkt II wyroku).

W punkcie III wyroku, Sąd stosownie do wyrażonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu, zasądził od pozwanego na rzecz powodów koszty procesu, w tym koszty postępowania przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu.